

MAGISTRANTŪROS STUDIJŲ BAIGIAMASIS DARBAS

Metodiniai patarimai

Inžinerijos fakulteto magistrantams

Akademija, 2026

Edvardas Vaiciukevičius, Egidijus Zvicevičius, Vytenis Jankauskas, Gražina Žibienė,
Virginija Gurskienė

MAGISTRANTŪROS STUDIJŲ BAIGIAMASIS DARBAS

Metodiniai patarimai

TURINYS

IVADAS

1. BENDRIEJI REIKALAVIMAI	4
2. MAGISTRANTŪROS STUDIJŲ BAIGIAMOJO DARBO STRUKTŪRA	5
3. MAGISTRANTŪROS STUDIJŲ BAIGIAMOJO DARBO STRUKTŪROS APRAŠAS	6
3.1. Antraštiniai lapai	6
3.2. Santrauka	6
3.3. Simbolių, santrumpų aiškinamasis žodynas	6
3.4. Turinys	6
3.5. Įvadas	7
3.6. Informacijos šaltinių analizė	7
3.7. Tyrimų tikslas ir uždaviniai	7
3.8. Tyrimų metodika	8
3.9. Tyrimų rezultatai ir jų aptarimas	8
3.10. Išvados ir rekomendacijos	8
3.11. Informacijos šaltinių citavimas ir jų sąrašas	9
3.12. Mokslinio darbo aprobacija	10
3.13. Priedai	10
4. MAGISTRANTŪROS STUDIJŲ BAIGIAMOJO DARBO APIFORMINIMAS	12
4.1. Bendrieji reikalavimai	12
4.2. Lygtys	12
4.3. Lentelės	13
4.4. Paveikslai	14
5. MAGISTRANTŪROS STUDIJŲ BAIGIAMOJO DARBO GYNIMAS	15
PRIEDAI	17

IVADAS

Magistrantūros studijos baigiamos magistro darbo rengimu ir jo gynimu.

Magistrantūros absolvento kompetencija, įgyta magistrantūros studijų metu, tikrinama vertinant jo parengtą baigiamąjį darbą ir šio darbo gynimą.

Magistrantūros studijų baigiamasis darbas – tai pasirinktos technologijos mokslų srities dalyko mokslinė analitinė studija, pagrįsta kitų mokslininkų ir magistranto savarankiškais moksliniais tyrimais bei išvadomis.

Magistrantūros baigiamojo darbo tikslas – parodyti magistrantūros studijų metu įgytus gebėjimus: analizuoti ir vertinti kitų mokslininkų anksčiau atliktus darbus pasirinktoje kryptyje, toliau plėtoti jų tyrimus, aiškiai bei pagrįstai formuluoti tyrimų išvadas, apiforminti ir pristatyti atliktą tiriamąjį darbą.

Baigiamųjų darbų rengimą ir gynimą reglamentuoja Rektorius įsakymu patvirtintas Baigiamųjų darbų rengimo ir gynimo bendrosios tvarkos aprašas.

Asmeniui, įvykdžiusiam 120 ECTS apimties magistrantūros studijų programą ir apginusiam magistrantūros studijų baigiamąjį darbą, suteikiamas atitinkamos studijų krypties grupės magistro kvalifikacinis laipsnis.

1. BENDRIEJI REIKALAVIMAI

Magistranto moksliniam darbui vadovauja katedros patvirtintas daktaro laipsnį turintis mokslininkas, kurio mokslinės veiklos kryptis atitinka magistranto mokslinio tiriamojo darbo kryptį. Jeigu reikia, katedra magistrantui gali skirti ir konsultantą.

Mokslinis tiriamasis darbas vykdomas ir magistrantūros studijų baigiamasis darbas rengiamas per visą magistrantūros studijų laikotarpį.

Magistrantūros studijų baigiamasis darbas rašomas lietuvių arba užsienio kalba (baigiamojo darbo rengimas užsienio kalba aptariamas katedros posėdyje). Baigiamojo darbo apimtis – 45–70 puslapių (priedai į apimtį neįskaičiuojami).

Magistrantas atsako už duomenų autentiškumą ir pasirašo po išvadomis ir autorystės deklaracija.

Magistrantas pateikia katedrai baigiamąjį darbą elektronine forma pdf formate (išsaugoti taip: vardas.pavardė.pdf). Katedroje apgintas ir pataisytas baigiamasis darbas elektronine forma įkeliamas į Studijų baigiamųjų darbų ir disertacijų (ETD) duomenų bazę VDU nustatyta tvarka.

Magistrantas iki baigiamojo darbo gynimo privalo perskaityti pranešimą mokslinėje konferencijoje ir vykdytų tyrimų tematika paskelbti bent vieną straipsnį (įskaitomas ir priimtas spaudoje straipsnis), kurio apimtis ne mažesnė kaip 3 psl. Straipsnis gali būti skelbiamas spausdinta arba elektronine forma.

2. MAGISTRANTŪROS STUDIJŲ BAIGIAMOJO DARBO STRUKTŪRA

Baigiamąjį darbą sudaro:

- antraštiniai lapai;
- santrauka lietuvių ir užsienio kalbomis;
- simbolių, santrumpų aiškinamasis žodynas;
- turinys;
- įvadas;
- informacijos šaltinių analizė;
- tyrimų tikslas ir uždaviniai;
- tyrimų metodika;
- tyrimų rezultatai ir jų aptarimas;
- išvados ir rekomendacijos;
- informacijos šaltinių sąrašas;
- mokslinio darbo aprobacija;
- priedai;
- baigiamojo darbo sutapčių ataskaita;
- autorystės deklaracija.

3. MAGISTRANTŪROS STUDIJŲ BAIGIAMOJO DARBO STRUKTŪROS APRAŠAS

3.1. Antraštiniai lapai

Pirmame antraštiniame lape nurodoma universiteto ir akademijos, fakulteto ir katedros pavadinimai, magistrantūros studijų baigiamojo darbo autoriaus vardas ir pavardė, tiksli darbo tema, studijų kryptis, studijų programos kodas, studijų programa, vieta ir metai, kada užbaigtas darbas. Šio lapo pavyzdys pateiktas 1 priede.

Antrame antraštiniame lape nurodoma magistrantūros studijų programos Baigiamųjų darbų gynimo vertinimo komisijos sudėtis, mokslinis vadovas, konsultantas (jei buvo paskirtas), katedros vedėjas ir recenzentas. Šio lapo pavyzdys pateiktas 2 priede.

Apimtis – 2 puslapiai.

3.2. Santrauka

Santrauka rašoma lietuvių ir užsienio (viena iš Europos Sąjungos darbo kalbų: anglų, prancūzų arba vokiečių) kalbomis. Joje pateikiamas sprendžiamos problemos aktualumas, darbo tikslas, pagrindiniai atliktų tyrimų rezultatai, esminės išvados ir siūlymai. Gali būti akcentuojamas tyrimų rezultatų praktinis taikymas ar tokio taikymo galimybė. Apimtis – iki 150 žodžių, rašoma *Times New Roman* šriftu, 1,5 eilutės intervalu. Santraukos pabaigoje pateikiami reikšminiai žodžiai (5–7 žodžiai), nusakantys darbo esmę. Santrauka užsienio kalba pateikiama kitame puslapyje.

Santraukos struktūros pavyzdys pateiktas 3 priede.

Apimtis – 2 puslapiai.

3.3. Simbolių, santrumpų aiškinamasis žodynas

Pateikiamos santrumpos, simboliai, jų paaiškinimai ir matavimo vienetai. Tarptautinių organizacijų arba dokumentų santrumpos gali būti skliausteliuose papildomai parašytos originalo kalba, bet būtinai paaiškintos lietuviškai. Apie skyriaus poreikį ir jo pateikimą sprendžia darbo vadovas.

Apimtis – 1–2 puslapiai.

3.4. Turinys

Turinyje pateikiama skyrių ir poskyrių numeracija (taip pat skirsniai, jeigu jie naudojami aiškinamajame rašte), tikslūs jų pavadinimai ir puslapis, kuriame prasideda kiekvienas skyrius bei

poskyris. Priedai numeruojami arabiškais skaitmenimis atskirai ir išvardinami turinio pabaigoje. Turinio struktūros pavyzdys pateiktas 4 priede.

Apimtis – 1–2 puslapiai.

3.5. Įvadas

Įvade glaustai ir dalykiškai pateikiama darbe sprendžiama problema, jos aktualumas (koku požiūriu ji svarbi, koks jos ištirtumas), kas bus sprendžiama (pvz., darbe bus siekiama apibendrinti mažiau išanalizuotus klausimus ar problemas; žinomi tyrimo metodai bus pritaikomi neįprastai problemai spręsti; problema bus nagrinėjama kitu požiūriu; bus naudojamas naujas tyrimo metodas, siekiant patvirtinti ar paneigti jau žinomą teoriją, kitų tyrėjų gautus rezultatus ir pan.). Jeigu darbo rezultatai gali turėti taikomąją reikšmę, ją būtina nusakyti. Eksperimentinio pobūdžio darbams rekomenduojama pateikti pirminę hipotezę, kuri darbo metu gali keistis.

Apimtis – 1–2 puslapiai.

3.6. Informacijos šaltinių analizė

Šiame skyriuje pateikiama nagrinėjamos temos mokslinės ir metodinės literatūros, įstatymų galią turinčių ir norminių teisės aktų, standartų, kitų autorių atliktų tyrimų analizė. Nagrinėjamu klausimu analizuojami ne mažiau kaip 25 informacijos šaltiniai (ne mažiau kaip 10 iš jų turi būti moksliniai). Aptariami įvairių autorių gauti pagrindiniai tyrimų rezultatai, išvados, įstatymų galią turintys ar norminiai reikalavimai, atskleidžiami ryšiai tarp atskirų idėjų ar teiginių, jie palyginami tarpusavyje, įvertinamas problemos ištyrimo lygis. Pagrindinė informacijos šaltinių analizės dalis turi būti skirta loginės struktūros, apibendrinančios įvairių autorių mintis, sudarymui. Darbo autorius pateikia savo kritinį požiūrį ir pastabas į kitų autorių idėjas ir tyrimų rezultatus, įvertinimus bei jų reikšmingumą savo baigiamojo darbo plėtotei.

Skyriaus pabaigoje pateikiamas atliktos informacijos šaltinių analizės apibendrinimas. Apibendrinime turi išryškėti magistranto numatomos tyrimų kryptys, kuriomis grindžiamos magistrantūros baigiamojo darbo idėjos ir jų mokslinis realizavimas (pagrindiniai mokslinio tyrimo principai). Šis apibendrinimas turi būti loginis perėjimas į būsimo tyrimo tikslo ir uždavinių formulavimą.

Apimtis – ne mažiau kaip 15 puslapių.

3.7. Tyrimų tikslas ir uždaviniai

Tyrimų tikslas formuluojamas vienu sakiniu, orientuojantis į siekiamą tyrimų rezultatą (mokslinės problemos sprendinį). Tyrimo uždaviniai – tai konkretūs darbai (veiksmai), kuriuos reikia

atlikti tyrimų metu, siekiant įgyvendinti darbo autoriaus tyrimo tikslą. Uždaviniai turi būti konkretūs, iš dalies jie turėtų atskleisti tam tikrą tikslo dalį. Rekomenduotina, kad būtų suformuluoti 3–5 uždaviniai.

Apimtis – 1 puslapis.

3.8. Tyrimų metodika

Tyrimų metodikos skyriuje aprašomas tyrimų objektas, pateikiama tyrimo atlikimo ir rezultatų apdorojimo tvarka.

Pagal tyrimų pobūdį (teoriniai ir/ar eksperimentiniai tyrimai) pateikiamos jų atlikimo metodikos. Pavyzdžiui, atliekant teorinius tyrimus nurodoma naudojama programinė įranga, pateikiami matematinio modeliavimo, skaičiavimų algoritmai ir pan. Eksperimentinių tyrimų atveju aprašoma tyrimų įranga, tyrimų sąlygos, jų atlikimo metodika. Naudojant standartinę ar norminę metodiką nepakanka nurodyti tik informacijos šaltinį. Tyrimų metodika turi būti konkreti, leidžianti atkartoti tyrimus. Šiame skyriuje pateikiama ir tyrimų rezultatų apdorojimo (statistinės analizės) metodika, įvertinanti tyrimų kokybę, imtį, patikimumą.

Apimtis – ne mažiau kaip 3 puslapiai.

3.9. Tyrimų rezultatai ir jų aptarimas

Šis skyrius yra svarbiausia magistrantūros studijų baigiamojo darbo dalis. Tyrimų rezultatai pateikiami paveikslų, grafikų, lentelių forma (5 priedas), funkcinės priklausomybės aprašomos lygtimis. Skaitinės rezultatų vertės rekomenduojama pateikti standartine skaičiaus išraiška ($a \cdot 10^n$, čia n – sveikasis skaičius, $1 \leq |a| \leq 10$; pvz., $67000 = 6,7 \cdot 10^4$; $0,00041 = 4,1 \cdot 10^{-4}$), laikytis skaičių apvalinimo, paklaidų įvertinimo taisyklių. Tyrimų rezultatai aptariami nurodant gautų parametrų dydžius, analizuojant jų kitimą, palyginant juos tarpusavyje (pvz., eksperimentinius su teoriniais, norminiais ir pan.), vertinant statistiškai. Gauti rezultatai gali būti lyginami su kitų autorių duomenimis. Pateikiamas tyrimų rezultatų ir jų sąsajos su iškelta hipoteze (jeigu ji buvo pateikta) vertinimas.

Apimtis – ne mažiau kaip 10 puslapių.

3.10. Išvados ir rekomendacijos

Pateikiamos esminės teorinių ir/ar eksperimentinių tyrimų išvados ir pasiūlymai arba rekomendacijos. Jos turi būti konkrečios, suprantamos, pagrįstos magistranto gautais tyrimų rezultatais, susijusios su tyrimo tikslu ir iškeltais darbo uždaviniais. Kiekvienam darbo uždaviniui turi būti

suformuluota bent viena išvada. Išvadose neturi būti santrumpų, nuorodų į darbo tekstą ar informacijos šaltinį. Išvados ir pasiūlymai ar rekomendacijos numeruojamos eilės tvarka arabiškais skaitmenimis.

Apimtis – 1–2 puslapiai.

3.11. Informacijos šaltinių citavimas ir jų sąrašas

Kitų autorių darbų apžvalga ir jų citavimas atskleidžia mokslo darbų tarpusavio ryšius. Taip pat suteikia informacijos apie autoriaus darbo aktualumą, indėlį ir įsigilinimą į analizuojamą klausimą. Rašto darbuose kitų autorių teiginiai pateikiami cituojant arba perfrazuojant. Citata – tiksli vieno teksto ištrauka kitame tekste. Laikomasi praktikos, kad citata neturėtų viršyti keturių eilučių. Ilgesnės citatos naudojamos išskirtiniais atvejais. Be to, cituojamas tekstas privalo būti aiškiai išskirtas kabutėmis arba kitu šriftu (kursyvu), nurodant jo autorių (šaltinį), pvz.: Šleikys (2015) teigia, kad „konkretus karo suvokimas formuoja ateities karų ir karybos vaizdinius, kurie savo ruožtu veikia politinę, socialinę, kultūrinę ir ekonominę veiklą“.

Kitų autorių teiginius taip pat galima perteikti savais žodžiais, t. y. perfrazuoti arba interpretuoti, neiškraipant originalios minties. Tokiais atvejais privalu nurodyti šaltinį (knygą, interneto šaltinį, straipsnį ar kt.) ar šaltinius, kuriais remiantis buvo suformuluotas teiginys. Naudoti kito autoriaus originalias idėjas ar mintis savo darbe be nuorodos į šaltinį yra laikoma akademinio sąžiningumo pažeidimu.

Vytauto Didžiojo universitete Inžinerijos mokslų studijų krypties baigiamieji darbai rengiami vadovaujantis Amerikos psichologijos asociacijos (APA, *American Psychological Association*) citavimo stiliumi. Detali informacija apie šaltinių nurodymą tekste ir jų sąrašo sudarymą pagal APA citavimo stilių pateikta VDU bibliotekos tinklapyje: <https://biblioteka.vdu.lt/studijoms/bibliografines-nuorodos/apa-citavimo-stilius/>.

Nuorodos tekste į cituojamą šaltinį pateikiamos lenktiniuose skliaustuose, nurodant autoriaus pavardę ir dokumento leidimo metus. Tarp autoriaus pavardės ir leidimo metu rašomas kablelis. Tuose pačiuose skliaustuose taip pat gali būti pateikiamos nuorodos į kelis skirtingus informacijos šaltinius, atskiriant juos vieną nuo kito kabliataškiu. Pavyzdžiui: (Šinkūnienė, 2025), (Mačiulis, 1984; Smith, 2014; Venclova, 2005). Naudojant informacinius šaltinius, kuriuose nurodyta daugiau autorių:

- ✓ jeigu dokumente yra du autoriai: skliaustuose privalu nurodyti abi pavardes, atskiriant jas jungtuku „ir“, pvz.: (Šinkūnienė ir Majauskienė, 2024), (Nourzhanov ir Bleuer, 2023);
- ✓ jeigu dokumente yra 3 ar daugiau autorių: nurodoma pirmoji pavardė ir santrumpa „ir kt.“, pvz.: (Šinkūnienė ir kt., 2023), (Edwards ir kt., 2020). Santrumpa „ir kt.“ taip pat rašoma, jeigu citata integruojama į sakinį, pvz. „Šinkūnienė ir kt. (2023) nurodo, kad ...“;
- ✓ jeigu dokumente nėra nurodomas joks autorius: skliaustuose rašomi pirmieji kūrinio pavadinimo žodžiai. Knygos, žurnalo pavadinimai rašomas kursyvu, o knygos dalies ar

straipsnio pavadinimai – kabutėse, pvz.: (Lietuvos Respublikos Konstitucija, 2012), („Pratarmė“, 2025);

Cituojant autorių kolektyvo (institucijos, asociacijos ir t. t.) parengtus informacijos šaltinius, pirmą kartą pateikiant nuorodą rašomas pilnas kolektyvo pavadinimas ir dokumento leidimo metais. Papildomai laužtiniuose skliaustuose prieš dokumento leidimo metus pateikiama kolektyvo pavadinimo santrumpa. Vėlesnėse nuorodose užtenka pateikti sutrumpintą kolektyvo pavadinimą su dokumento leidimo metais, pvz.: (Vytauto Didžiojo universitetas [VDU], 2025), (Organisation for Economic Co-operation and Development [OECD], 2020) [pirmą kartą nurodant šaltinį], (VDU, 2025), (OECD, 2020) [antrą kartą ir vėliau nurodant šaltinį].

Aiškinamojo rašto pabaigoje, skyriuje „Informacijos šaltinių sąrašas“ pateikiamas visų darbe panaudotų informacijos šaltinių bibliografinių aprašų sąrašas. Jo sudarymo principai aprašyti 6 priede, o detali informacija pateikta VDU bibliotekos puslapyje: https://biblioteka.vdu.lt/wp-content/uploads/APA_literatura.pdf.

Baigiamojo darbo literatūros sąrašą, ypač rengiant mokslinio tiriamojo darbo krypties baigiamąjį darbą, rekomenduojama sudaryti naudojantis bibliografijos tvarkymo programomis, kurios automatiškai sugeneruoja literatūros sąrašą pagal pasirinktą citavimo stilių. Informacija apie bibliografinės informacijos tvarkymo programas ir jų naudojimo patarimai pateikti šiuose puslapiuose: <https://biblioteka.vdu.lt/refworks/> ir <https://biblioteka.vdu.lt/zotero/>.

3.12. Mokslinio darbo aprobacija

Mokslinio darbo aprobacijoje pateikiami magistranto paskelbtų straipsnių ir pranešimų sąrašai, tyrimo rezultatų įdiegimą liudijantys dokumentai, patentai, išradimai ir kt. Mokslinių straipsnių ir kitus pasiekimus patvirtinančių dokumentų kopijos pateikiamos prieduose. Mokslinio darbo aprobacijos lapo pavyzdys pateiktas 7 priede.

3.13. Priedai

Prieduose pateikiama papildoma medžiaga, kuri yra susijusi su magistrantūros studijų baigiamuoju darbu ir nepateikta baigiamojo darbo aiškinamajame tekste, pvz., tyrimų protokolai, įrangos aprašymai, schemas, respondentų apklausos anketos ir pan. Kiekvienas priedas pradedamas nauju puslapiu ir numeruojamas arabiškais skaitmenimis (paryškinto šrifto), po kurių rašomas žodis „priedas“, pvz., „**1 priedas**“, o kitoje eilutėje – neparyškintu šrifto pateikiamas priedo pavadinimas.

Priedo numeris ir pavadinimas rašomi 12 pt dydžio šrifto, puslapio viršuje, centruojant tekstą pagal dešiniąją puslapio paraštę ir paliekant vienos tuščios eilutės tarpą iki priede pateiktos informacijos.

Jeif Baigiamajame darbe pateikiamas daugiau kaip vienas priedas, aiškinamajame rašte prieš priedus naujame puslapyje sudaromas naudotų priedų sąrašas (turinys). Šis puslapis, priešingai nei priedai, įskaitomas į bendrą baigiamojo darbo puslapių skaičių.

4. MAGISTRANTŪROS STUDIJŲ BAIGIAMOJO DARBO APIFORMINIMAS

4.1. Bendrieji reikalavimai

Baigiamasis darbas rengiamas laikantis bendrųjų raštvedybos reikalavimų.

Tekstas rašomas A4 formato balto popieriaus lapų vienoje pusėje, *Times New Roman* šriftu, tarp eilučių paliekant 1,5 (*Line Spacing* – 1.5) tarpą, teksto raidžių aukštis – 12 pt. Tekstas rašomas tvarkingai, išlyginant jį pagal abu puslapio kraštus (*Justify*), atitraukiant pirmąją eilutę 15 mm (*First Line*) vienodai visame tekste. Lapo paraštės: kairėje pusėje – 30 mm, dešinėje – 10 mm, viršuje – 20 mm, apačioje – 20 mm.

Baigiamojamąjį darbo aprašomąjį dalis skirstoma į skyrius, poskyrius ir skirsnius. Skyrių pavadinimai („**SANTRAUKA**“, „**TURINYS**“ ir kt.) rašomi naujame puslapyje, viduryje, didžiosiomis raidėmis **16 pt** dydžio paryškintu šriftu. Skyriai „**1. INFORMACIJOS ŠALTINIŲ ANALIZĖ**“, „**2. TYRIMŲ TIKSLAS IR UŽDAVINIAI**“, „**3. TYRIMŲ METODIKA**“ ir „**4. TYRIMŲ REZULTATAI IR JŲ APTARIMAS**“ yra numeruojami arabiškais skaitmenimis. Poskyriai, ir skirsniai aiškinamajame rašte taip pat numeruojami arabiškais skaitmenimis. Poskyrio numerį sudaro skyriaus numeris ir poskyrio tame skyriuje eilės numeris, o skirsnio numerį – skyriaus, poskyrio numeriai ir skirsnio tame poskyryje eilės numeris. Poskyrių ir skirsnių pavadinimai pradedami rašyti didžiąja raide ir toliau rašomi mažosiomis raidėmis, tęsiant tekstą, viduryje. Poskyrių pavadinimai rašomi **14 pt** dydžio paryškintu šriftu, skirsnių – **12 pt** dydžio paryškintu šriftu. Skyriaus, poskyrio ir skirsnio numerio pabaigoje ir tarp jų dedami taškai, tačiau taškas nededamas skyriaus, poskyrio ir skirsnio pavadinimo pabaigoje. Pavyzdžiui, skyrius „**4. TYRIMŲ REZULTATAI IR JŲ APTARIMAS**“, poskyris „**4.1. Grūdų separacija**“, skirsnis „**4.1.1. Sieto aktyvusis plotas**“. Skyrių, poskyrių ir skirsnių pavadinimai nuo aiškinamojo teksto atskiriami vienos eilutės tarpu.

Skyrius ar poskyris negali būti baigiamas paveikslu, lentele ar formule.

Baigiamojamąjį darbo puslapiai numeruojami arabiškais skaitmenimis **12 pt** dydžio šriftu. Titulinis lapas yra pirmasis puslapis, tačiau pirmoji puslapio žyma rašoma nuo skyriaus „**1. INFORMACIJOS ŠALTINIŲ ANALIZĖ**“. Rekomenduojama puslapių žymas rašyti centre, apatinėje puslapio dalyje, išlaikant vienodumą visame darbe.

4.2. Lygtys

Lygčių baigiamojamąjį darbo aiškinamajame rašte rašymui vadovaujamosi simbolių rašymo taisyklėmis: visų lotyniškų ir mažųjų graikiškų raidžių simboliai (A , a , α , β ir kt.), išskyrus matematines funkcijas ($\sin$, $\lg$, $\max$, $\lim$ ir kt.), lygtyse ir tekste rašomi kursyvu, o skaičiai (1 , 4 , a_1 , β_2 ir kt.), graikiškos didžiosios raidės (Δ , Σ , Ω ir kt.) bei matavimo vienetai (pvz., $\text{m}\cdot\text{s}^{-1}$, $\text{m}^3\cdot\text{s}^{-1}$) – stačiuoju šriftu.

Formulė pradedama su 15 mm įtrauka, lygiuojama pagal abu puslapio kraštus ir rašoma 1,5 eilutės intervalo eilėtarpiu.

Lygčių simbolių reikšmės ir skaitinių koeficientų dydžiai paaiškinami po lygtimis kitoje eilutėje. Aiškinimo eilutė prasideda žodeliu „čia“, po jo rašomas ir aiškinamas simbolis. Jei yra aiškinami du arba daugiau simbolių, po žodelio „čia“ dedamas dvitaškis ir tik tuomet rašomi bei aiškinami simboliai. Kiekvienas naujas simbolis aiškinamas naujoje eilutėje tokiu pat eiliškumu, kaip lygtyje. Simbolių aiškinimo eilutės lygiuojamos pagal abu puslapio kraštus ir rašomos 1,5 eilutės intervalo eilėtarpiu, **12 pt** šriftu su 7 mm įtrauka, išskyrus pirmąją aiškinimo eilutę, kuri prasideda žodeliu „čia“. Ji pradedama rašyti nuo kairiojo puslapio krašto (su 0 mm įtrauka).

Simbolio aiškinimo pabaigoje dedamas kabelis ir nurodomas matavimo vienetas (dimensija), išskyrus tuos atvejus, kai simboliu pažymėtas dydis neturi matavimo vienetų (bedimensis). Matavimo vienetai tekste, grafikuose ir lygtyse rašomi stačiuoju šriftu (ne kursyvu). Juose žymint daugybos veiksmą dedamas taškas eilutės viduryje ($\cdot$), o žymint dalybos veiksmą – vardiklis pakeliamas laipsniu (-1) ir perkeliama į skaitiklį, įstrižas brūkšnys nenaudojamas. Pavyzdžiui, judėjimo greičio matavimo vienetas turėtų būti žymimas ne „m/s“, o „m·s⁻¹“, srauto (debito) – „m³·s⁻¹“, o ne „m³/s“, kūno kampinio pagreičio – „s⁻²“, o ne „rad/s²“ ir pan. Procentams žymėti naudojamas trumpinys (proc.) arba ženklas (%). Procentus žymint ženklu „%“, tarp ženklo „%“ ir skaitmens paliekamas tarpas, pvz., 45 %. Žymint plokščiojo kampo matavimo vienetus (laipsnius), tarp skaičiaus ir vieneto tarpas nepaliekamas, pvz., 45°, o žymint temperatūrą – prieš Celsijaus laipsnio ženklą „°C“ tarpas taip pat paliekamas, pvz., 45 °C.

Pateikiami brūkšnių naudojimo ir rašymo tekste pavyzdžiai:

- ilgas brūkšnys be tarpų („–“): IX–X a., 3–4, 1999–2000 m., Alytus–Kaunas;
- ilgas brūkšnys su tarpais („–“): birželio 18 d. – liepos 1 d., X a. pab. – XI a. pr.;
- trumpas brūkšnys be tarpų („-“):pirkėjas-rėmėjas, fizikinės-mechaninės, Petraitienė-Varnaitė, 3-aisiais.

Lygtys darbe numeruojamos arabiškais skaitmenimis neparyškintu šriftu lapo dešinėje pusėje lenktiniuose skliaustuose. Lygties numerį sudaro skyriaus ir lygties tame skyriuje eilės numeriai, atskirti tašku. Lygtis darbe galima numeruoti ir ištisai, nenurodant skyriaus numerio. Prieš lygtis ir po simbolių paaiškinimų paliekamas vienos eilutės tarpas. Prieš rašant lygtį nurodomas literatūros šaltinis. Lygties aprašymo pavyzdys pateiktas 5 priede.

4.3. Lentelės

Lentelės, kaip ir paveikslai, aiškinamojo rašto tekste pateikiamos pirmą kartą jas paminėjus. Lentelės numeruojamos iš eilės arabiškais skaitmenimis, paryškintu šriftu. Lentelės numerį sudaro skyriaus numeris ir jos eilės numeris skyriuje, atskirti tašku, žodis „lentelė“ ir taškas. Tuomet normaliu

(neparyškintu) šriftu rašomas lentelės pavadinimas. Pavyzdžiui, „**4.3 lentelė**“. Rapsų biometriniai rodikliai“. Jei lentelė yra kopijuota arba sudaryta remiantis kitų autorių duomenimis, tuomet lentelės pavadinimo pabaigoje būtinai nurodomas informacinis šaltinis (-iai), kuriuo buvo naudotasi sudarant lentelę.

Lentelės numeris ir pavadinimas rašomas virš lentelės **11 pt** dydžio šriftu **1** eilutės intervalo eilėtarpiu, neatitraukiant pirmos eilutės, centruojant tekstą iš abiejų pusių ir paliekant **6 pt** tarpą tarp lentelės pavadinimo ir lentelės. Prieš lentelės pavadinimą ir prieš aiškinamąjį tekstą po lentele paliekamas **12 pt** dydžio vienos eilutės tarpas. Jeigu puslapyje lentelė netelpa, ją galima perkelti į kitą puslapį. Kito puslapio dešinėje pusėje paryškintu šriftu nurodomas lentelės numeris ir užrašas „lentelės tęsinys“, pvz., „**1.3 lentelės tęsinys**“. Tekstas lentelėje rašomas **11 pt** dydžio šriftu, išimtiniais atvejais (netelpant lentelei puslapyje) **10 pt** dydžio šriftu.

Lentelės aprašymo ir lentelės pavyzdys pateiktas 5 priede.

4.4. Paveikslai

Paveikslai (grafikai, diagramos, schemos, nuotraukos) darbe pateikiami po jų paminėjimo tekste arba sekančiame lape. Rekomenduojama tekste nenaudoti didelio formato ir neinformatyvių paveikslų. Rekomenduojamas paveikslo dydis – minimaliai būtinas informacijai pateikti. Visi paveikslai turi pavadinimus ir yra numeruojami arabiškais skaitmenimis. Paveikslo numeris rašomas paryškintu šriftu. Jį sudaro skyriaus numeris ir paveikslo eilės numeris tame skyriuje, atskirti tašku, trumpinys „pav“, po kurio dedamas taškas. Pavyzdžiui, „**1.3 pav.**“. Tuomet normaliu (neparyškintu) šriftu rašomas paveikslo pavadinimas ir paveikslo dalių žymų (jei paveiksle jie yra) paaiškinimai. Paveikslo pavadinimas nuo paveikslo dalių žymų pavadinimų atskiriamas dvitaškiu, o žymų pavadinimai vienas nuo kito – kabliataškiais. Jei paveikslas yra kopijuotas, tuomet paveikslo pavadinimo pabaigoje prieš paveikslo dalių žymų pavadinimus būtinai nurodomas informacinis šaltinis, iš kurio paveikslas perkeltas. Paveikslo pavadinimo pabaigoje taškas nededamas.

Paveikslo numeris, pavadinimas ir paveikslo dalių žymų paaiškinimai rašomi **11 pt** dydžio šriftu **1** eilutės intervalo eilėtarpiu, neatitraukiant pirmos eilutės ir centruojant tekstą iš abiejų pusių. Prieš paveikslą ir po paveikslo pavadinimu paliekamas **12 pt** dydžio vienos eilutės tarpas. Visi įrašai paveiksluose pateikiami **11 pt** dydžio šriftu.

Paveikslų aprašymo pavyzdžiai pateikti 5 priede.

5. MAGISTRANTŪROS STUDIJŲ BAIGIAMOJO DARBO GYNIMAS

Parengtą magistrantūros studijų baigiamąjį darbą magistrantas ne vėliau kaip prieš katedros vedėjo nurodytą terminą pateikia gynimui katedrai. Ne vėliau, kaip likus 3 dienoms iki gynimo katedroje magistrantas katedros vedėjo nurodytu elektroniniu paštu atsiunčia arba įkelia į nurodytą direktoriją nuotolinio mokymo sistemoje (Moodle) baigiamąjį darbą. Gynimo katedroje metu studentas pristato darbą ir atsako į klausimus. Komisijos nariai, atsižvelgdami į darbo baigiamojo darbo atlikimo, įforminimo ir pristatymo kokybę, formaliųjų reikalavimų atitikimą bei atsakymus į klausimus, įvertina darbo atitikimą privalomiesiems reikalavimams ir pateikia vieną iš rekomendacijų: rekomenduojama ginti viešai / rekomenduojama pataisyti / rekomenduojama neteikti viešam gynimui kaip netenkinantį reikalavimų. Jeigu katedros atestacinės komisijos rekomendacija yra neteikti viešam gynimui kaip netenkinantį reikalavimų darbą, viešam gynimui darbas neteikiamas. Katedroje apginti darbai pateikiami viešajam gynimui pagal patvirtintą INŽINERIJOS FAKULTETO STUDENTŲ BAIGIAMŲJŲ DARBŲ PATEIKIMO VIEŠAJAM GYNIMUI KONTAKTINIŲ/NUOTOLINIŲ BŪDŲ TVARKĄ.

Viešajam gynimui teikiamiems baigiamiesiems darbams dekanas potvarkiu skiria recenzentus. Recenzentui skiriamas tik tos pačios arba gretutinės studijų krypties mokslininkas, turintis mokslinį laipsnį. Magistrantas baigiamąjį darbą recenzentui turi įteikti ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas iki viešo darbo gynimo dienos. Po recenzijos darbas daugiau netaisomas.

Studentai ne vėliau kaip prieš 10 dienų iki baigiamųjų darbų viešo gynimo pradžios privalo įkelti baigiamojo darbo elektroninę versiją į CRIS talpyklą (<https://vdu.lt/cris>), vadovaudamiesi „VDU baigiamųjų darbų, daktaro disertacijų ir jų santraukų elektroninių dokumentų (ETD darbų) kaupimo ir saugojimo tvarkos aprašu“.

Recenzentas įvertina, ar baigiamasis darbas atitinka studijų programą ir mokslo kryptį, aktualumą, ar darbo tikslai ir uždaviniai atitinka darbo temą, pateiktų duomenų apimtį bei rezultatų analizės kokybę, taip pat magistranto gebėjimą analizuoti mokslinę literatūrą ir rašyti mokslinį tekstą, lentelių ir paveikslų apiforminimo kokybę, nurodo darbo trūkumus. Atsiliepimo pabaigoje recenzentas, atsižvelgdamas į išvardintus kriterijus, siūlo suteikti ar nesuteikti atitinkamos fakultete studijuotos studijų krypties grupės magistro kvalifikacinį laipsnį. Likus ne mažiau kaip dviem dienoms iki viešojo gynimo recenzentas magistrantui pateikia recenziją.

Magistrantūros studijų baigiamasis darbas ginamas viešame Baigiamųjų darbų gynimo vertinimo komisijos posėdyje. Komisija sudaroma VDU nustatyta tvarka. Viešajam gynimui vadovauja Baigiamųjų darbų gynimo vertinimo komisijos pirmininkas.

Viešojo gynimo metu magistrantas pristato magistrantūros baigiamojo darbo temą, savo, vadovo ir recenzento pavardes, temos aktualumą, tyrimų tikslą, uždavinius, esminius tyrimų rezultatus,

išvadas ir darbo aprobaciją. Rekomenduojama magistrantūros baigiamojo darbo pristatymo trukmė – 10–15 min., jeigu komisijos pirmininkas nenurodo kitaip.

Recenzentas perskaito recenziją, magistrantas atsako į pareikštas jo pastabas ir klausimus. Taip pat magistrantas atsako į komisijos narių ir kitų gynimo dalyvių pateiktus klausimus.

Baigiamųjų darbų gynimo vertinimo komisija darbą vertina dešimtbalėje vertinimo sistemoje. Magistrantūros studijų baigiamasis darbas yra apgintas, jeigu bendras komisijos narių vertinimų vidurkis yra teigiamas, t. y. vertinamas pažymiu ne mažesniu kaip 5 (silpnai). Apie galutinį individualų viešojo gynimo baigiamojo darbo įvertinimą pažymiu kiekvienas studentas informuojamas asmeniškai. Baigiamųjų darbų įvertinimams negali būti teikiamos apeliacijos. Jeigu magistrantas baigiamojo darbo nepateikia laiku arba darbas neapginamas, pakartotinai jį leidžiama ginti ne anksčiau kaip po pusės metų, jei susidaro ginančiųjų grupė (ne mažiau kaip 5 studentai) pagal Studijų reguliavimo nustatytą tvarką. Antrą kartą neapgynus baigiamojo darbo arba neapginus jo per du metus turi būti rengiamas naujas baigiamasis darbas (<https://www.vdu.lt/lt/vdu-jums/vdu-studentams/aktualus-dokumentai/>).

PRIEDAI

1 priedas. Antraštinio lapo formos pavyzdys

2 priedas. Baigiamųjų darbų gynimo vertinimo komisijos sudėties formos pavyzdys

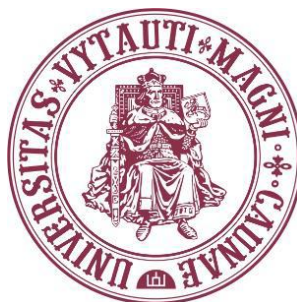
3 priedas. Magistrantūros baigiamojo darbo santraukos formos pavyzdys

4 priedas. Magistrantūros baigiamojo darbo turinio formos pavyzdys

5 priedas. Teksto iliustravimo pavyzdžiai

6 priedas. Informacijos šaltinių bibliografinių aprašų sudarymo principai ir pavyzdžiai

7 priedas. Mokslinio darbo aprobacijos pavyzdys

VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETAS

(Times New Roman, 14 pt, Bold)

ŽEMĖS ŪKIO AKADEMIJA, INŽINERIJOS FAKULTETAS

(Times New Roman, 12 pt)

ŽEMĖS ŪKIO INŽINERIJOS IR SAUGOS KATEDRA

(Times New Roman, 12 pt)

Vardaitis Pavardaitis

BAIGIAMOJO DARBO PAVADINIMAS

(Times New Roman, 14 pt, Bold)

Magistro baigiamasis darbas

(Times New Roman, 14 pt)

**Žemės ūkio mechanikos inžinerija studijų programa, valstybinis kodas 6121EX029,
E06 Mechanikos inžinerijos studijų kryptis**

(Times New Roman, 12 pt)

Vadovas (-ė)

(moksl. laipsnis ir (arba) pedagoginis vardas, vardas, pavardė)

(parašas)

(data)

Apginta

(Fakulteto dekanas)

(parašas)

(data)

Kaunas, 2026

Baigiamųjų darbų gynimo vertinimo komisijos sudėties formos pavyzdys

Baigiamųjų darbų vertinimo komisija:

(Patvirtinta Rektorius /Kanclerio (*įrašoma data*) įsakymu Nr. _____)

Pirmininkas: (mokslinis pedagoginis vardas, vardas, pavardė, mokslo įstaiga)

Nariai: 1. (mokslinis pedagoginis vardas, vardas, pavardė, mokslo įstaiga)
2. (mokslinis pedagoginis vardas, vardas, pavardė, mokslo įstaiga)
3. (mokslinis pedagoginis vardas, vardas, pavardė, mokslo įstaiga)
4. (mokslinis pedagoginis vardas, vardas, pavardė, mokslo įstaiga)

Pvz., prof. dr. Vardaitis PAVARDAITIS, Vytauto Didžiojo universiteto Žemės ūkio akademija

Mokslinis vadovas

(mokslinis pedagoginis vardas, vardas, pavardė, mokslo įstaiga)

Pvz.:

Mokslinis vadovas
ūkio akademija

doc. dr. Vardaitis PAVARDAITIS, Vytauto Didžiojo universiteto Žemės

Katedros vedėjas

(mokslinis pedagoginis vardas, vardas, pavardė, mokslo įstaiga)

Recenzentas

(mokslinis pedagoginis vardas, vardas, pavardė, mokslo įstaiga)

Santraukos pavyzdys lietuvių k. ①

Vardaitis Pavardaitis. KUKURŪZŲ BURBUOLĖS SUIRIMO DINAMIKA SPRAGILO SMŪGIO POVEIKYJE: Žemės ūkio mechanikos inžinerijos studijų programos magistro baigiamasis darbas / vadovas doc. dr. V. Pavardaitis; Vytauto Didžiojo universiteto Žemės ūkio akademija, Inžinerijos fakultetas, Žemės ūkio inžinerijos ir saugos katedra. – Akademija, 2021. – 55 p.

SANTRAUKA

Toliau rašomas tekstas lietuvių kalba, kuriame pateikiama esminė apibendrinta informacija apie atliktus tyrimus, nurodytas tyrimo objektas, darbo tikslas ir sprendžiamų klausimų aktualumas, nagrinėjamas objektas ir atlikti darbai, vienu arba dviem sakiniais pateikiami svarbiausi sprendiniai (darbo išvados) ir gauti rezultatai, reikšminiai žodžiai (5-7 žodžiai, pagal lotynų kalbos abėcėlę). Santraukos apimtis ne mažesnė kaip 150 žodžių, bet ne didesnė kaip 1 puslapis.

Santraukos pavyzdys užsienio (anglų) k. ①·②

Vardaitis Pavardaitis. THE DYNAMICS OF CORN EAR FAILURE DURING RASP BARS IMPACT: Master Thesis in study programme Agricultural Mechanical Engineering / scientific adviser: assoc. prof. dr. V. Pavardaitis; Department of Agricultural Engineering and Safety, Faculty of Engineering of VMU Agriculture Academy. – Akademija, 2021. – 55 p.

SUMMARY

Toliau rašomas santraukos lietuvių kalba vertimas.

Pastabos:

- ① baigiamojo darbo santraukos lietuvių ir užsienio kalbomis pateikiamos atskiruose puslapiuose;
- ② santrauka užsienio kalba gali būti pateikiama anglų, vokiečių arba prancūzų kalbomis.

TURINYS

IVADAS

1. INFORMACIJOS ŠALTINIŲ ANALIZĖ

1.1.

1.2.

1.3. Informacijos šaltinių apibendrinimas

2. TYRIMŲ TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

3. TYRIMŲ METODIKA

3.1. Eksperimentinių tyrimų metodika

3.2.

3.3.

4. TYRIMŲ REZULTATAI IR JŲ APTARIMAS

4.1. Grūdų separacija

4.2.

4.3.

4.4.

IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

INFORMACIJOS ŠALTINIŲ SĄRAŠAS

MOKSLINIO DARBO APROBACIJA

PRIEDAI

1 priedas

2 priedas

3 priedas

BAIGIAMOJO DARBO SUTAPČIŲ ATASKAITA

AUTORYSTĖS DEKLARACIJA

(Nurodomas
skyriaus ar
poskyrio pradžios
puslapio numeris,
išdėstoma pagal
dešinįį puslapio
kraštą)

Formulių aprašymo ir numeravimo pavyzdžiai

Natūralūs sėklų byrėjimo nuostoliai pasėlyje N_1 % [nurodyti informacijos šaltinį]:

$$N_1 = \frac{13,89 a_1 g_1}{D_b}, \quad (4.5)$$

čia: a_1 – natūraliai išbyrėjusių sėklų vidutinis skaičius loveliuose, vnt.;

g_1 – vidutinė vienos 9 % drėgnio rapsų sėklos masė, g;

D_b – biologinis rapsų sėklų derlius, t/ha.

Atsižvelgiant į (2.5) ir (2.8) lygtis, galima užrašyti:

$$\frac{\Delta p}{\rho g} + \frac{v_1^2}{2g} k_1 - \frac{1}{g} \frac{dv_1}{dt} k_2 = 0, \quad (4.9)$$

čia Δp – skirtuminis slėgis, Pa.

Lentelių pavyzdžiai

Kai lentelė pateikiama iš informacijos šaltinio, pavadinimo pabaigoje pateikiama informacijos šaltinio nuoroda

1.1 lentelė. Automobilių su dyzeliniais varikliais dūmingumo normos (Literatūros šaltinis, 2017)

Eil. Nr.	Dyzelinis variklis	Šviesos absorbcijos koeficientas, m^{-1}	Optinis tankis, %
1. 2.	Be turbopripūtimo	2,0	58
	Su turbopripūtimu	2,5	66

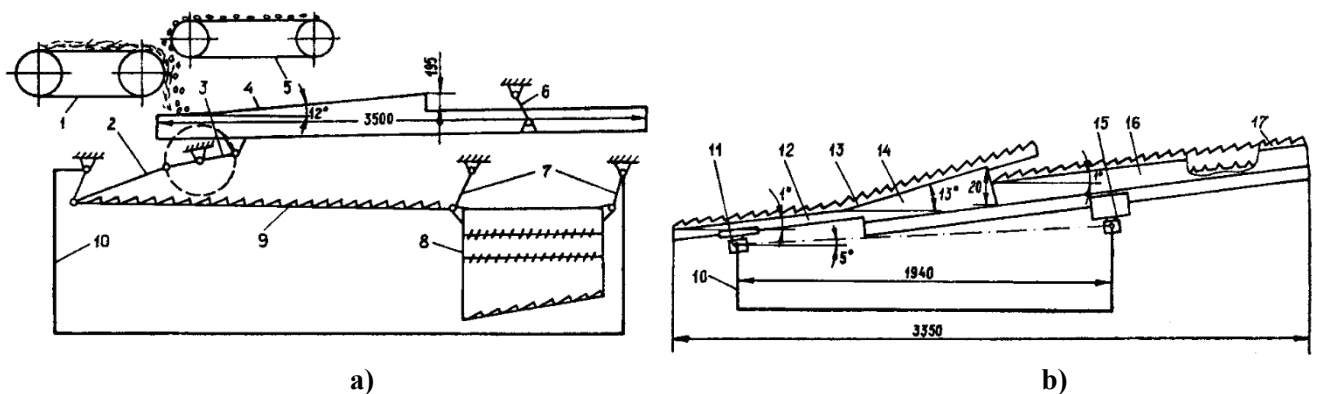
Kai lentelė netelpa ir reikia ją kelti į kitą puslapį

4.2 lentelė. Abrazyvo terpės poveikio laiko įtaka spyruoklinio plieno ASTM A 572 (58–60 HRC) paviršiaus mikrokietumui (MPa)

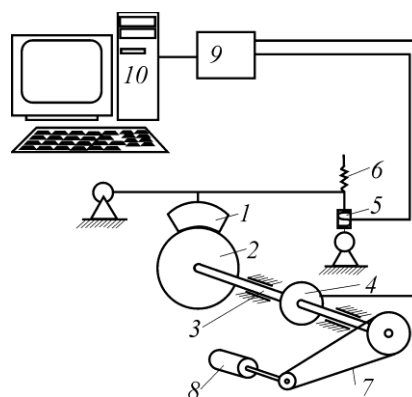
Indentoriaus apkrova, N	Mikrokietis MPa, kai abrazyvo terpės poveikio laikas, h			Vidutinis mikrokietis, MPa
	0	20	120	
0,2	4580	4150	6950	5227
0,5	5320	8400	7700	7140

Indentoriaus apkrova, N	Mikrokietis MPa, kai abrazyvo terpės poveikio laikas, h						Vidutinis mikrokietis, MPa
	0		20		120		
1,0	7100		7500		9310		7970
2,0	6250		9000		9750		8333
	Vidut.	5812	Vidut.	7262	Vidut.	8427	

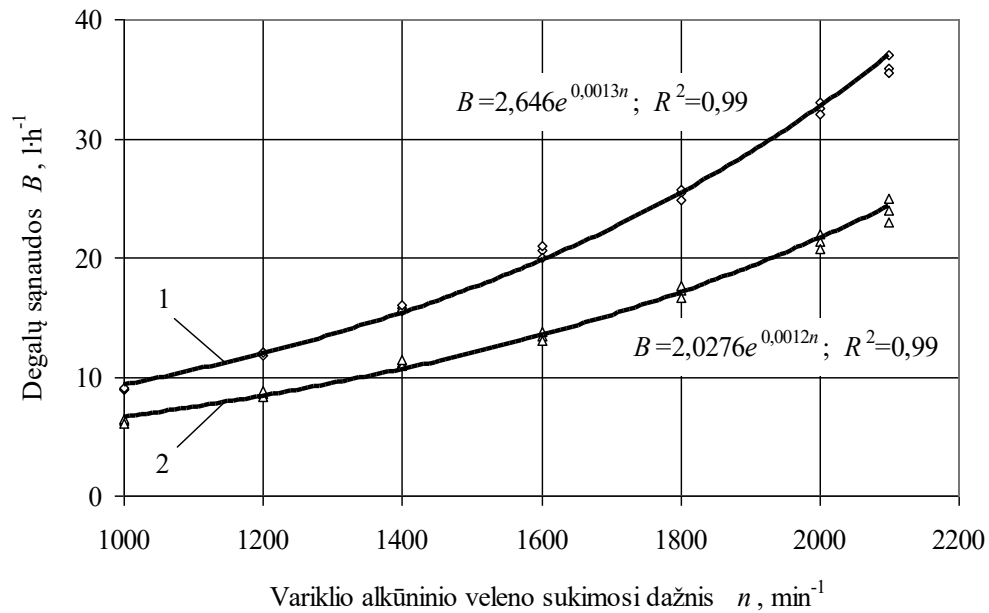
Paveikslų aprašymo pavyzdžiai

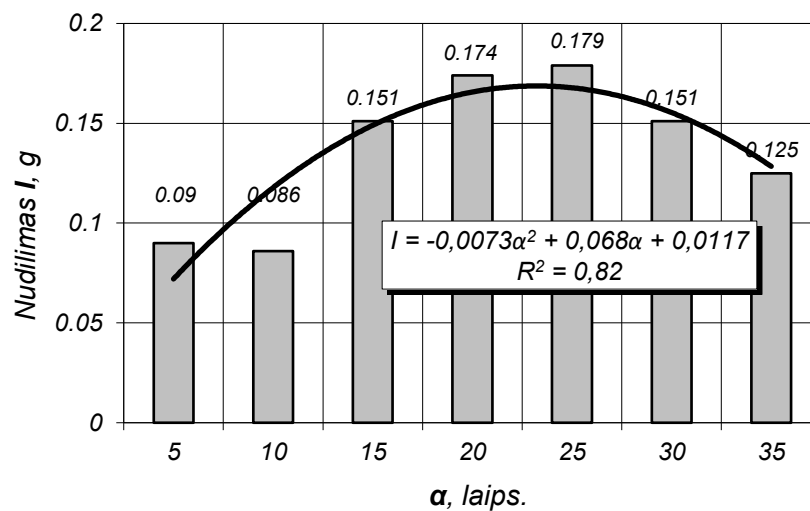
1.1 pav. Tyrimų standų schema (Literatūros šaltinis, 2011): a – platforminiai kratikliai ir valytuvas; b – klavišiniai kratikliai; 1 – šiaudų transporteris; 2 – švaistikliai; 3 – alkūninis velenas; 4 – platforminiai kratikliai; 5 – grūdų transporteris; 6 ir 7 – svirtys; 8 – valytuvas; 9 – kratomoji lenta; 10 – rėmas; 11 ir 15 – klavišų alkūniniai velenai; 12, 14 ir 16 – laipteliai; 13 ir 17 – keteros

1.2 pav. Modernizuotos trinties mašinos SMC-2 principinė schema (Literatūros šaltinis, 2005): 1 – kaladėlė; 2 – ritinėlis; 3 – trinties mašinos velenas; 4 – sukimo momento jutiklis; 5 – apkrovos jutiklis ZF-500; 6 – apkrovos sraigtas; 7 – diržinė pavara; 8 – elektros variklis; 9 – registracijos plokštė ADC-200/20; 10 – kompiuteris

1.3 pav. Javų kombaino valandinių degalų sąnaudų B kaita priklausomai nuo variklio alkūninio veleno sukimosi dažnio n : 1 – kai įjungtos pjaunamosios, kuliamosios ir šiaudų smulkintuvo pavaros; 2 – kai visos technologinės pavaros išjungtos

1.4 pav. Mėginio padėties kampo α įtaka spyruoklinio plieno plokštės pagal ASTM A 572 (58–60 HRC) nudilimui I abrazyvo masėje (tyrimų trukmė 10 h)

Informacijos šaltinių bibliografinių aprašų sudarymo principai ir pavyzdžiai

Visų aiškinamajame rašte naudotų informacijos šaltinių bibliografinių aprašų sąrašas pateikiamas baigiamojo darbo pabaigoje skyriuje „Informacijos šaltinių sąrašas“. Sąrašas sudaromas abėcėlės tvarka pagal autorių pavardes, o jei autoriai nenurodyti – pagal šaltinių antraštes. Kiekvienas informacijos šaltinio aprašas pateikiamas atskiroje pastraipoje nenaudojant pirmos eilutės įtraukos. Informacijos šaltinio aprašui netelpant į vieną eilutę, antra eilutė rašoma su 8 mm įtrauka į dešinę pusę. Tekstas lygiuojamas pagal abu puslapio kraštus.

Bibliografinis šaltinio aprašas pradedamas autoriaus pavarde, po jos rašomas kablelis ir vardo inicialas (-ai) su tašku pabaigoje, leidimo metai lenktiniuose skliaustuose, taškas ir kita informacija. Elektroninio ištekliaus bibliografinio aprašo gale pateikiamas DOI arba interaktyvi nuoroda (po nuorodos ar DOI taškas nerašomas). Kai šaltinyje nurodoma nuo 2 iki 20 autorių, bibliografiniame apraše pateikiamos visų autorių pavardės, atskiriant jas kableliais, o prieš paskutinę pavardę rašomas jungtukas „ir“. Pateikiant redaguotų arba sudarytų knygų (leidinių) bibliografinius aprašus, autorių vietoje rašomos redaktorių arba sudarytojų pavardės: po jų dedamas taškas ir skliausteliuose įrašoma santrumpa „Red.“ arba „Sudaryt.“. Pavyzdžiui:

Paškevičiūtė, S. (2024). Tinklaidės: naujas medijų žanras ir būdingiausi jo bruožai. *Darbai ir dienos*, 81, 153–175. <https://doi.org/10.7220/2335-8769.81.9>

Gudjonsson, S. ir Kristinsson, K. (2025). Traditional or active learning methods in financial education? A randomized controlled trial [Tradicioniai ar aktyvūs mokymosi metodai finansiniame švietime? Atsitiktinių imčių kontroliuojamas tyrimas]. *Pedagogika*, 157(1), 5–18. <https://doi.org/10.15823/p.2025.157.1>

Gustainienė, L., Pranckevičienė, A., Bukšnytė-Marmienė, L. ir Genevičiūtė-Janonienė, G. (2014). Darbuotojo gerovė ir pozityvi darbo aplinka : integruotas teorinis modelis. Organizacijų vadyba : sisteminiai tyrimai, 69, 37–52. <https://doi.org/10.7220/MOSR.1392.1142.2014.69.3>

Bumblauskas, A., Liekis, Š. ir Potašenko, G. (Sudaryt.). (2008). Lietuvos Didžiosios Kunigaikštijos tradicija ir paveldo „dalybos“. Vilniaus universiteto leidykla.

Nurodžius informacijos šaltinio leidimo metus, pateikiama jo antraštė. Knygos antraštė rašoma kursyvu, o straipsnio žurnale antraštė pateikiama vertikaliu šriftu, po jos dedamas taškas ir rašoma žurnalo antraštė kursyvu. Jeigu šaltinis yra knygos dalis (skyrius ar straipsnis), po cituojamos sudėtinės informacijos šaltinio dalies antraštės dedamas taškas. Rašoma „Iš“, nurodomi knygos redaktoriai ar sudarytojai (jeigu yra) ir po kablelio kursyvu rašoma knygos antraštė.

Pavyzdžiui:

- Daukantienė, V. (2013). *Siuvinių gamybos technologija* (2-oji patais. ir papild. laida). Technologija.
- Gudjonsson, S. ir Kristinsson, K. (2025). Traditional or active learning methods in financial education? A randomized controlled trial [Tradicioniniai ar aktyvūs mokymosi metodai finansiniame švietime? Atsitiktinių imčių kontroliuojamas tyrimas]. *Pedagogika*, 157(1), 5–18. <https://doi.org/10.15823/p.2025.157.1>
- Maniam, G. P. (2024). *Engineering chemistry* [Inžinerinė chemija] (Vol. 6). Trans Tech Publications.
- Böge, W. ir Böge, A. (2015). *Technische Mechanik: Statik – Reibung – Dynamik – Festigkeitslehre – Fluidmechanik* [Inžinerinė mechanika: statika – trintis – dinamika – medžiagų stiprumas – skysčių mechanika]. Springer Vieweg.
- Azaryahu, M. (1997). German reunification and the politics of street names: The case of East Berlin [Vokietijos susivienijimas ir gatvių pavadinimų politika: Rytų Berlyno atvejis]. *Political Geography*, 16(6), 479–493. [https://doi.org/10.1016/S09626298\(96\)00053-4](https://doi.org/10.1016/S09626298(96)00053-4)
- Kazem, H., Chaichan, M. ir Sopian, K. (2022). Design and experimental evaluation of a PV/T system cooled by advanced methods [Pažangiais metodais aušinamos PV/T sistemos projektavimas ir eksperimentinis įvertinimas]. *International Journal of Energy Research*, 46(7), 9684–9709. <https://doi.org/10.1002/er.7838>
- Dubonis, A. (2013). Kas buvo aukštaičiai Lietuvoje XIII–XV amžiais? Iš Z. Kiaupa ir J. Sarcevičienė (Sudaryt.), *Ministri historiae: pagalbiniai istorijos mokslai Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės tyrimuose* (p. 93–107). Lietuvos istorijos institutas.
- Asahi, H. (2015). Molecular beam epitaxy with gaseous sources [Molekulinė pluošto epitaksija su dujiniais šaltiniais]. Iš T. F. Kuech (Red.), *Handbook of crystal growth* (2nd ed., p. 193–224). Elsevier. <https://doi.org/10.1016/B978-0-444-63304-0.00005-6>
- Frake, C. O. (1997). Struck by speech: The Yakan concept of litigation [Kalbos įtaka: Jakano teisminių ginčų samprata]. Iš L. Nader (Red.), *Law in culture and society* (p. 147–167). University of California Press.

Knygų, žurnalų, straipsnių antraštėse didžiosios raidės yra rašomos pagal cituojamo šaltinio kalbos rašybos taisykles. Pagal APA citavimo stilių anglų kalboje knygų ir straipsnių antraštėse taikomas „Sentence case“ principas – didžiąja raide rašomas tik pirmasis žodis ir tikriniai vardai. Be to, informacijos šaltinių sąrašas sudaromas tik lietuviškomis ir lotyniškoms raidėms. Jeigu cituojamas informacijos šaltinis yra kita kalba nei rašto darbas, po originalios antraštės laužtiniuose skliaustuose pateikiamas pavadinimo vertimas. Jei cituojama sudėtinė informacijos šaltinio dalis, pvz., straipsnis, knygos skyrius ir pan., užtenka tik šios dalies pavadinimo vertimo.

Užsienio kalbomis (ne lotynišku šriftu) parašytų leidinių autorių pavardės ir pavadinimai transliteruojami į lotyniškas raides, t. y. tekstas perrašomas paraidžiui lotyniškais rašmenimis pasinaudojant specialiuose standartuose pateikiamomis transliteracijos lentelės arba pagalbinėmis transliteravimo programomis (https://biblioteka.vdu.lt/apa_literatura/).

Jeigu nėra galimybių transliteruoti teksto arba, autoriaus nuomone, nėra tikslinga tekstą transliteruoti, galima informacijos šaltinių bibliografinius aprašus pateikti originalia forma. Tokiu atveju bibliografiniai aprašai sudaromi vadovaujantis tomis pačiomis taisyklėmis, tačiau įtraukiami į informacijos šaltinių sąrašo pabaigą; pirmiausia nurodomi informacijos šaltiniai, kurių bibliografiniai aprašai parengti naudojant lotyniškąjį alfabetą (pvz., lietuvių, anglų ir kt. kalbomis).

Informacinių šaltinių sąrašė taip pat pateikiamos interneto svetainės ar jų puslapiai, kurių informacija buvo naudojama rengiant baigiamojo darbo aiškinamąjį tekstą. Interneto svetainės ar jos puslapio bibliografiniame apraše konkretus internetinio puslapio pavadinimas rašomas kursyvu., o visos svetainės pavadinimas – įprastu šriftu. Po svetainės pavadinimo pateikiama interaktyvi nuoroda į atitinkamą internetinį puslapį (po nuorodos į internetinį puslapį skyrybos ženklai nerašomi). Prieš internetinio puslapio pavadinimą nurodomas teksto autorius ir lenktiniuose skliaustuose informacijos svetainėje paskelbimo data. Svetainėje paskelbimo datos nežinant, jos vietoje rašoma santrumpa „n. d.“. Be to, rekomenduojama pateikti ir puslapio peržiūros datą, ypač tais atvejais, kai internetinio puslapio turinys dažnai atnaujinamas, kinta arba nėra archyvuojamas: po svetainės pavadinimo rašoma „Žiūrėta ... m. ... mėn. ... d.“, dedamas kablelis ir pateikiama internetinė nuoroda.. Pavyzdžiui:

Sakavičius, A. (2024). *Sveika mityba: 8 pagrindiniai principai*. Mityba kitaip. <https://mitybakitaip.lt/sveika-mityba/>

Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka. (n. d.). *Atvirosios prieigos ištekliai*. <https://www.lnb.lt/istekliai/duomenubazes/atvirosios-prieigos-istekliai>

American Psychological Association. (2025). *Research and publication*. APA Style. <https://apastyle.apa.org/style-grammarguidelines/research-publication>

Paulauskaitė, A. (2025, birželio 8). *ŠMSM: rekomendacijos dėl telefonų naudojimo mokyklose įsigalios iki naujų mokslo metų*. Delfi. <https://www.delfi.lt/news/daily/education/smsm-rekomendacijos-del-telefonu-naudojimo-mokyklose-isigalios-iki-nauju-mokslometu-120116510>

Valstybės duomenų agentūra. (2025, birželio 4). *Nuolatinių gyventojų skaičius metų pradžioje (eksperimentinė statistika)*. Oficialiosios statistikos portalas. Žiūrėta 2025 m. birželio 26 d., <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize#/>

Studijų baigiamųjų darbų bibliografiniai aprašai formuojami atsižvelgiant, ar tai publikuoti (paskelbti duomenų bazėse / institucinėse talpyklose), ar rankraštiniai variantai.

Jeigu cituojamas publikuotas studijų baigiamasis darbas, tuomet bibliografiniame jo apraše po darbo autoriaus ir pavadinimo laužtiniuose skliaustuose rašomas darbo tipas, o po kablelio – laipsnį suteikusi institucija, dedamas taškas. Tuomet nurodoma duomenų bazė arba talpykla, kurioje šaltinis yra patalpintas.

Aprašo pabaigoje pateikiama interaktyvi nuoroda į studijų darbą. Studijų baigiamųjų darbų rankraštinių variantų bibliografinio aprašo pavadinimo laužtiniuose skliaustuose nurodomas tik darbo tipas, pvz., „nepublikuotas magistro darbas“ ir panašiai. Po to rašomas taškas ir nurodoma laipsnį suteikusi institucija. Pavyzdžiui:

- Umbrasaitė, M. (2024). *10–11 m. lietuvių ir italų vaikų pasakojimų sintaksinis sudėtingumas* [Magistro darbas, Vytauto Didžiojo universitetas]. VDU CRIS. <https://hdl.handle.net/20.500.12259/146834>
- Nadzeikienė, J. 2005. *Influence of environmental factors on thermal comfort of a working person* [Aplinkos veiksnių įtaka dirbančio žmogaus šiluminiam komfortui] [Nepublikuota daktaro disertacijos santrauka]. Lietuvos žemės ūkio universitetas.
- Šadauskas, M. (2021). *Atvirųjų švietimo išteklių integravimas į universiteto studijų turinį* [Daktaro disertacija, Vytauto Didžiojo universitetas]. VDU CRIS. <https://hdl.handle.net/20.500.12259/145400>
- Listauskas, J. (2021). *Abrazyvinio dilimo sąlygose dirbančių mašinų darbo dalių dilimo tyrimas* [Bakalauro darbas, Vytauto Didžiojo universitetas]. VDU CRIS. <https://hdl.handle.net/20.500.12259/130398>
- Brown, S. F. (2023). *Utilising organic residue analysis to investigate diet at early medieval strongholds in Poland and Lithuania* [Organinių liekanų analizės panaudojimas mitybos tyrimams viduramžių tvirtovėse Lenkijoje ir Lietuvoje] [Daktaro disertacija, Bristolio universitetas]. EBSCO Open Dissertations. <https://research.ebsco.com/linkprocessor/plink?id=afa2faab-fef4-3625-bb1d10403bef6d0a>

Patento bibliografinio aprašo struktūrą: pirmiausia nurodomas patento autorius (- ai) ir lenktiniuose skliaustuose jo išdavimo metai, po kurių rašomas taškas. Tuomet kursyvu rašomas patento pavadinimas, o lenktiniuose skliaustuose, prieš tašką, įprastu šriftu pateikiamas jo numeris. Aprašo pabaigoje nurodomas leidėjo – dažniausiai valstybės patentų biuro arba institucijos, kuri išdavė patentą, pavadinimas ir dedamas taškas. Taip pat gali būti pateikiama patento interneto nuoroda.

Pavyzdžiui:

- Smith, J. A. (2019). *Solar-powered water purification device* [Saulės energija varomas vandens valymo įrenginys] (U.S. Patent No. 10,123,456). U.S. Patent and Trademark Office. <https://patents.google.com/patent/US10123456B1>
- Müller, K. ir Schmidt, L. (2020). *Verfahren zur Herstellung von Biokunststoffen* [Bioplastikų gamybos procesai] (European Patent No. EP 3 123 456 B1). European Patent Office.

Standarto ir norminio dokumento bibliografiniame apraše nurodoma institucija, parengusi ar patvirtinusi dokumentą, dokumento paskelbimo arba patvirtinimo metai lenktiniuose skliaustuose, po kurių rašomas taškas. Tuomet pateikiamas dokumento pavadinimas ir jo numeris lenktiniuose skliaustuose. Dokumento pavadinimas rašomas kursyvu, o po skliautų dedamas taškas.

Aprašo pabaigoje nurodomas leidėjas –institucija, kuri oficialiai „išleidžia“ standartą ir yra atsakinga už jo skelbimą, platinimą, registraciją ir kt.. Taip pat pateikiama dokumento interneto nuoroda, jei šaltinis yra skelbiamas internetinėje erdvėje. Leidėjas standarto ar norminio dokumento bibliografiniame apraše gali būti nenurodomas, jei jis sutampa su institucija, pateikta aprašo pradžioje,. Pavyzdžiui:

Lietuvos standartizacijos departamentas. (2002). *Automobiliniai degalai. Riebalų rūgščių metilesteriai (RRME) dyzeliniams varikliams. Reikalavimai ir tyrimo metodai* (LST EN 14214).

International Organization for Standardization. (2016). *Air filters for general ventilation — Testing and classification of filter media* [Bendrojo vėdinimo oro filtrai – filtrų medžiagų bandymai ir klasifikavimas] (ISO 16890-1:2016). <https://www.iso.org/standard/64955.html>

Lietuvos standartizacijos departamentas. (2017). *Pastatų vėdinimas — vėdinimo ir patalpų kondicionavimo sistemų veikimo reikalavimai* (LST EN 16798-3:2017). <https://www.lsd.lt/standartai>

American Society of Mechanical Engineers. (2018). *Performance test code for steam turbines* [Garo turbinų eksploatacinių savybių bandymų kodas] (PTC 6.2-2018). ASTM International. <https://www.astm.org/Standards/PTC62.htm>

Detali informacija apie informacijos šaltinių bibliografinių aprašų sąrašo sudarymą pateikta VDU bibliotekos puslapyje: https://biblioteka.vdu.lt/wp-content/uploads/APA_literatura.pdf.

MOKSLINIO DARBO APROBACIJA

Tyrimų rezultatai paskelbti mokslinėje konferencijoje:

Pavardaitis V. Kombinuotų agregatų tyrimai. *Mokslinė techninė konferencija „Žemės ūkio laukininkystės ir stacionarių gamybos procesų mechanizavimas“*. LŽŪMI, 2021 02 21.

Tyrimų rezultatai paskelbti mokslo leidinyje:

Pavardenis J. Piktžolių naikinimo būdai ekologinėje žemdirbystėje. *Agroinžinerija ir energetika*. 2021, Nr.1, p. 22-24.

Mokslinio straipsnio kopija pateikta (*nurodyti priedo numerį*) priede.